

skriften lyfatyiö på en stenyxa från Vejle i Danmark. Denna inskrift är visserligen mycket sen, antagligen från början av 1200-talet och något ändrad under tidernas lopp men säkerligen ock en trolldomskrift, då den befinner sig på en stenyxa, som ju i senare tider fattades som en åskvigg och var föremål för vidskepelse.

Trolldomsrunicorna kunna ofta förmodas på guldbrakteatern, som buros som prydnader och säkert ofta som skyddsföremål eller amuletter. Den vanliga obegripligheten av deras runinskrifter skulle så på ett naturligt sätt förklaras. Men obegripligheten kan ock härröra därifrån, att brakteatern äro efterhärmingar av romerska mynt; först kopierades de latinska inskrifterna, ofta delvis oriktigt, i nästa led ersattes de med runliknande tecken och slutligen med verkliga runor, dock utan mening, vilka kanske sedan i andras uppfattning övergingo till trollrunor.

Det finnes emellertid några guldbrakteater, vars inskrifter innehålla verkliga ord, men dessa höra, som att vänta var, till senare delen av brakteattiden, 400- och 500-talen. En sådan från 450—500, år 1817 funnen på Tjurkö i Blekinge, nu i Statens hist. museum, har inskriften: heldar kunimudiu... wurterunor an walhakurne.., som betyder »Held gjorde runor på brakteaten». Att sista ordet är en beteckning för brakteaten, äro alla tolkare ense om, ävensom att dess första del sammanhänger med Valland och välsk, beteckningar för keltiskt land och folk, särskilt Frankrike,